

MUSEETS PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

MUSEETS KOMITE

Afdelingschef, cand. jur. J. WORM*, K., formand
Professor, dr. phil. AKSEL E. CHRISTENSEN
Direktør, dr. techn. h.c. H. P. CHRISTENSEN, SK., DM.
Direktør JENS DEGERBØL
Vicedirektør, JENS FYNBO, R¹.
Rigsantikvar, professor, dr. phil. P. V. GLOB*
Skibsreder WILLIAM HEERING*
Skibsreder, kapt. H. K. JENSEN.
Kaptajn J. KASTRUP OLSEN, R., DM.
Direktør SVEND STORM-JØRGENSEN, R¹.
Grosserer, generalkonsul VICTOR B. STRAND*, K., næstformand
Overlærer E. GETHER SØRENSEN
Direktør TAGE G. SØRENSEN*, R.

Komiteens sekretær:

Ekspeditionssekretær i Handelsministeriet, cand. jur. E. ASSENS

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

PERSONALE

Museets leder: Museumsdirektør, dr. phil. HENNING HENNINGSEN

Museumsinspektør: Mag. art. fru HANNE POULSEN

Museumsassistent: ERIK DANNESBOE

Konservator: CHRISTIAN NIELSEN

Skibsteknisk konsulent:

Museumsinspektør, cand. polyt. OLE CRUMLIN-PEDERSEN

Sekretær: Fru JOHNA HENDRIKSEN

Arkivassistent: Fru ELISABETH HENNINGSEN

Bogholder: Fru KAYA HANSEN

Kustoder: SVEN JOHANNESSEN og

HANS HENNING JØRGENSEN

Ekstrakustode: B. REINHOLDT NIELSEN

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

BERETNING FOR REGNSKABSÅRET

1974-75

I ALLE museer følger begivenhedernes gang en uberegnelig linje. Mens vi i de nærmest foregående år har erhvervet en række betydningsfulde genstande, må vi notere 1974-75 som et forholdsvis beskedent år, hvad antallet af større gaver angår. Men der er værdifulde ting imellem.

I begyndelsen af 1975 solgtes statsisbryderen S/S „Storebjørn“ (bygget 1931), af hvilken museet i forvejen ejer en model, til ophugning. Takket være velvilje fra Handelsministeriet og Statens Istjeneste sikrede museet sig en del genstande herfra, såsom maskintelegraf, talerør, styresøjle, hovedkompas, redningskranse, værftsbyggeplade, dampfløjte, vandanker, øsekar, standere og flag m.m. Endvidere erhvervede vi hele kaptajnsalonen med paneler, gulv, løst og fast inventar, møbler, en del prøver på service i glas og porcellæn fra opdækningen, bestik m.v. Da museet ikke selv havde mulighed for at klare nedtagningen, tilbød Foreningen til gamle Skibes Bevarelse (Dansk Veteranskibsklub) gennem fru Ulla Andersen, Værløse, at bistå os dermed, og tømmer Henrik Jørgensen, Måløv, tog det hele ned, hvilket varede tre dage. Salonen blev opmålt og gennemfotograferet. Værdifuld og positiv hjælp i dette arbejde er desuden modtaget af chefen for Statens Istjeneste kaptajn K. J. Hørning, maskinchef Albin Jørgensen, „Storebjørn“, og skibskonstruktør, ingeniør Finn Frydensberg, Frederikshavn. Museet takker alle, der har været involveret i sagen. Salonen, som museet ikke har plads til i sine magasiner, blev transporteret til København ved velvilje fra Flådestation Frederikshavn og vil foreløbig blive opbevaret hos fru Juliane Overgaard, Herlev. Det er vort håb, at vi engang, når Kronborg har fået elektrisk lys, kan få den opstillet i vor udstilling, hvor vi indtil nu ikke har haft mulighed for at indbygge skibsinteriører. Den er ganske vist ikke særlig gammel, men repræsenterer ikke desto mindre stilmæssigt en lang periode i skibsapteringens historie.

Den danske Kap Horn Forening overrakte ved sin præsident, orlogskaptajn J. Bay-Schmith, en omspillet kopi (med lyd) af den af fabrikant Sv. Ahlstrand optagne *film* fra 4-mastet bark „l'Avenir“ af Marie-

hamns rejse til Australien 1936-37, ved en festlighed i København. Den er enestående som dokumentarfilm fra sejlskibstidens sidste storhedstid, og den er fotografisk set godt optaget. Vi er taknemlige over at kunne bevare den i vort arkiv til oplysning og glæde for senere generationer.

Kaptajn Johs. Brockdorff Jensen og frue, Vedbæk, har foræret museet en repræsentativ samling typiske *fajanceting* til brug i husholdningen. De er i sin tid hjembragt af kaptajnens bedstefar, kapt. P. Jensen, Thurø. Det drejer sig om kopper, tallerkner, fade olgn. fra datidens kendte engelske stel: Alaska, Bosphorus, Vineborder, Grecian m. fl. (om den slags hjemførte husholdningsting se årbog 1968, 104 ff.). Samlingen suppleres af japanske porcellænsting, et kuriosum som en madonnafigur i gips og et eksempel på typiske kaptajns-gaver: to skipperskeer i sølv, mærket Robert Kleyenstüber, Königsberg.

DFDS har foræret en *model* i skala 1:50 af bilfærgen M/S „Akershus“ (i fart på ruten Frederikshavn-Oslo). Da museet af pladsmangel var forhindret i at udstille den, blev den med giverens billigelse deponeret på Bangsbomuseet i Frederikshavn.

Der eksisterer forbavsende få håndgribelige minder fra den vigtige „skudefart“, som langt op i tiden foregik især mellem Nordjyllands vestkyst og Norges sørlandskyst (jfr. A. Skjødsholm: Skudehandelen, Løkken 1971). Ved et tilfælde dukkede tre skibsportrætter fra Løkken op som tilbud fra en efterkommer af en af de gamle skuderedere, Thomas Chr. Hoffmann, Løkken. Takket være Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venners hjælpsomhed erhvervede vi det ene af disse billeder, en *farvelagt tegning* af den velkendte skibsportrætmaler B. H. Hansen, Altona, 1837, forestillende sluppen „*Elisabeth*“ af Løkken. Ved samme lejlighed fik vi taget farvefotos af de to andre skibsbilleder („Fortuna Familiarum“ og „Chatarine“) og lod affotografere et portræt (medaljonbillede) af Hoffmann. Han var født i Løkken 1798 og fik i 1822 kgl. bevilling til skudehandel. Vi er glade over nu at kunne illustrere denne fart i museets udstilling.

I gavelisten sidst i denne beretning er anført de øvrige givere af museumsgenstande, fotos og bøger. Museet føler trang til at takke alle giverne, fordi de ville betro disse ting til vor varetægt.

En varm tak skal samtidig rettes til de firmaer, institutioner og fonds, som i årets løb har støttet museet med kontante bidrag. Disse er specificeret i en særlig liste i regnskabet. Trods de dårlige forudsigelser for 1974-75, trods stigende priser og voldsom inflation, er det dog indtil

Prøver på 1800-tals fajancer, især fra England, hjembragt af søens folk til brug i hjemmet. I baggrunden fad af stellet „Grecian“, t.v. dyb tallerken („Bosphorus“), t.h. flad tallerken („Vine Border“), foran assiet („Alaska“) samt et par kaffekopper med rokokkoornamenter („Meissen“, fremstillet i Mettlach, Tyskland). Gave fra kapt. Johs. Brockdorff Jensen, Vedbæk; hjembragt af dennes bedstefar, kapt. P. Jensen, Thurø.

Samples of late 19th century faience, mostly of English origin, brought home by a Danish captain for use in his household.

nu lykkedes at føre museet i god behold gennem de vanskelige tider. Vi ved ikke, hvordan 1975–76 vil blive, men vi tør vel udtrykke det ønske og håb, at museets mange venner fremdeles vil yde os støtte og hjælp.

Det må nævnes, at museets og Kronborgs billetpriser, der i de sidste seks år ikke har været reguleret, med godkendelse fra Boligministeriets Ejendomsdirektorat er blevet forhøjede pr. 1. april 1975, så de nu er på 4 kr. for selve museet og på 6 kr. for en fællesbillet, der også giver adgang til slottets seværdigheder. For børn halv pris.

Efter at den i sidste årbog omtalte udstilling af *Ib Andersens tropetegninger* var taget ned ved sæsonens slutning 1974, opbyggede museumsassistent Erik Dannesboe en særudstilling *Dansk tankskibsfart 1890–1975*,

som ved hjælp af billeder, tavler og modeller giver en kortfattet, men mangesidig oversigt over den danske indsats i de sidste 85 år. Til udstillingen er modtaget materiale fra forskellige rederier og selskaber, fremfor alt fra A. P. Møllers rederier, rederiet J. Lauritzen, Dansk Esso A/S, BP Olie-Kompagniet A/S, Weco Shipping I/S og Miljøstyrelsen (Miljøministeriet).

Foruden dette arrangement, der har vakt så megen interesse, at vi har besluttet at lade den stå sommeren over, har museet på museumsinspektør Hanne Poulsens initiativ tilvejebragt en lidt større særudstilling, *Maritime hobbies*, med en broget samling genstande til belysning af emnet, dels nogle af de genstande med maritime motiver, som samlere kan kaste sig over: frimærker, mønter, tændstiketiketter, blymodeller oln., dels ting lavet af søens folk som frivagtsarbejde: alle slags knytte- og tovværksarbejder, modelbygning af forskellig art, bl.a. selvfølgelig flaskeskibe, maler- og tegnekunst osv. Til denne udstilling har følgende udlånt genstande: fhv. toldvagtmester M. K. Boye, Vordingborg; mønthandler Peter Flensborg, Kbh.; Handelsflådens Velfærdsråd (ved kontorchef Kaj Lund); skibsfører Gunnar Hansen, Kbh.; afdelingsleder John Hansen, Ålsgårde; skibsreder William Heering, Kbh. (gennem Danmarks Tekniske Museum); maskinm. Sv. Aa. Larsen, Helsingør; grafiker Jens Lorentzen, Humlebæk; kontorchef P. V. Mikkelsen, Hellerup; svejser Konno Nielsen, Espergærde, og skibsfører K. Stegmann, Kbh. For denne hjælp udtrykker museet sin tak. Udstillingen, der åbnedes 13. juni 1975, studeres ivrigt af museumsgæster fra ind- og udland.

Museets civile værnepligtige har assisteret ved opsætningen af begge udstillinger. Især skal nævnes arkitektstuderende Morten Kjærø, som har haft den praktiske ledelse.

I samarbejde med museumsinspektør Aase Faye, Helsingør Bymuseum, arrangerede Handels- og Søfartsmuseet på Erik Dannesboes initiativ en særudstilling i Herluf Trolles riddersal i Karmeliterhuset, Bymuseets bygning, fra marts til juni 1975: *Helsingør Værft — Fra træ til stål*. Værftets ledelse og mange af dets medarbejdere ydede god hjælp, så udstillingen blev meget righoldig og også meget populær. Mange af byens borgere, ikke mindst værftets egne folk, besøgte den med familie og fordybede sig i de viste opstillinger. Det var en af disse levende udstillinger, som tiltrak masser af folk, der ellers sjældent går på „støvede“ museer.

Vi har i de senere år været meget tilbageholdende med at udlåne ting

til særudstillinger på fremmede museer, idet der trods al forsigtighed er en meget stor risiko for, at de lider overlast under transporten, eller i værste tilfælde bliver stjålet. Vi har dog i år undtagelsesvist udlånt en lang række skrøbelige og kostbare genstande fra vor Kina-samling til Nationalmuseets store Brede-udstilling *Kina — riget i midten*. — Vor model af H/S „Riberhuus“ er ligeledes blevet sendt ud af huset i særlig anledning, idet den er udlånt til opstilling i sommeren 1975 på DFDS' terminal i Esbjerg i anledning af, at den som nybygning åbnede rederiets englandsfart for 100 år siden.

I anledning af det europæiske bygningsfredningsår 1975 har Vikingeskibsmuseet i Roskilde arrangeret en udstilling *Under sejl påny* — for at henlede folks opmærksomhed på, at også gamle skibe, træskibsværfter, havne, havnefronter, kanalanlæg osv. bør sikres og fredes ligesom gamle bygninger og miljøer. Til denne udstilling har vi bl.a. udlånt vor model af jagten „Castor“.

I sidste årbog blev nævnt, at museet havde *deponeret* en større samling orlogsbilleder på Orlogsmuseet og dets Niels Juel-afdeling på Valdemars Slot. For tiden er et islandsk søfartsmuseum under opbygning i Hafnarfjörður, s.f. Reykjavík. Efter forhandlinger med Islands rigsantikvar Þór Magnússon har vi i år deponeret modellen af DFDS' dampskib „Laura“ på dette museum. „Laura“ gik fra 1882 til 1910, da den strandede under Island, med passagerer og gods mellem København og Reykjavík. Vi er glade for at kunne hjælpe vore kolleger i Island på denne og andre måder til at få et godt søfartsmuseum.

Som tidligere omtalt går en stor del af vor tid med at besvare skriftlige og mundtlige spørgsmål af maritim og personalhistorisk art, samt at vejlede studerende og besøgende, som kommer for at benytte museets kartoteker og samlinger. Denne kundeservice er et vigtigt led i vort arbejde, og den tager et stadig større omfang. Ligesom i tidligere år har konservator Christian Nielsen givet råd og vejledning m.h.t. restaurering af ældre træskibe og har i et halvt hundrede tilfælde leveret kopier af konstruktionstegninger, specielt af hans egne opmålinger af lokale småskibstyper, til praktisk brug og også til modelbygning. Når man hører, at det drejer sig om 60–70 personer, der har søgt og fået hjælp, tit i betydeligt omfang, kan man danne sig et vist begreb om, hvor omfattende og også hvor nødvendig denne konsulenttjeneste må siges at være. Konservator har som medlem af dommerkomiteen repræsenteret museet på Træskibsejerens pinsestævne i Kalundborg 1974 og

på Kgl. Dansk Yachtklubs veteranskibsstævne, der startede ved Kvæsthusbroen i 1974 og fortsatte som *The Tall Ship's Race* til Gdynia.

Museets direktør havde den glæde at blive udnævnt til æresmedlem af Deutsche Gesellschaft für Schiffahrts- und Marinegeschichte i 1974. Han deltog i åbningen af Norsk Sjøfartsmuseums nye bygning på Bygdø, Oslo, 15. maj 1974. Han har holdt foredrag om Kronborg bl.a. på øen Sild i maj 1974, og på Tåsinge Museumsbl. møde 4. juli 1974 holdt han mindetalen over museets afdøde ven Povl Fredholm, der skabte Tåsinge Skipperhjem og Folkemindesamling i Bregninge.

A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab (Dafralines) begyndte i 1974 en planlagt serie *skibstallerkner*, udført på Den kgl. Porcelainsfabrik og med motiver i farver af forskellige ældre sejlskibstyper, taget efter museets righoldige samling af skibsportrætter. Det første motiv var ostindiefareren fregatten „Bekkeskov“ af Kbh. (Selbye & Terborch), bygget 1796, og i 1975 vil det blive vestindie- og sydamerikafareren briggen „Sara“ af Ålborg (Erik Bruun), bygget 1836 i Ålborg. Ved rederiets velvilje har museet fået mulighed for at forhandle et begrænset antal af de dekorative og meget eftertragtede tallerkner.

Af den tidligere omtalte serie *kompasplatter*, som Dampskibsselskabet Øresund har udsendt i samarbejde med museet, blev nr. 5 færdig i 1974. Som det vil fremgå af Venneselskabets årsberetning, har dette overtaget udsendelsen af de følgende numre i serien.

Museet takker begge rederier for det gode samarbejde, der har resulteret i en kærkommen økonomisk gevinst for os.

Museet har i 1974-75 beskæftiget flere civile værnepligtige, dels i hele indkaldelsestiden (ca. et år), dels i kortere tid (3 mdr.): Søren Bjerregaard, Stig Elkjær Madsen, Morten Kjærø, Kim Erik Nielsen, Dennis Omø, Henrik Rasmussen og Mikael Sinding. De har været til stor hjælp i museets mangeartede virksomhed og har med interesse deltaget i forefaldende arbejde på kontoret, på museet og ikke mindst ved arrangementer af særudstillinger.

Som i efterhånden en længere årrække har fhv. oversygeplejerske Inger Preisler, Helsingør, også i år vederlagsfrit katalogiseret vor bogtilvækst og taget sig af biblioteket. Da museet ikke har en bibliotekar, er vi meget taknemlige over, at hun har villet påtage sig dette så vigtige arbejde.

Museets komité har haft den sorg at miste to af sine medlemmer. I efteråret 1974 døde skibsreder A. E. Sørensen, Svendborg, der indvalgte

1970 som repræsentant for de mindre rederier. Som afløser for ham er i 1975 indtrådt skibsreder kapt. H. K. Jensen, Farum. I juni 1975 døde kommandørkaptajn Erik Borg, der indtrådte 1967. Han var i en årrække leder af Søværnsstabens søkrigshistoriske sektion og repræsenterede der- ved forbindelsen til den danske orlogshistorie.

Stik imod al forventning har der vist sig en glædelig stigning i be- søgstallet på museet. Det lå i 1973-74 på 80.088 og i 1974-75 på 87.138, altså en fremgang på knap 9 %.

Henning Henningsen

GAVELISTE 1974-75

(jfr. omtalen i indledningen til årsberetningen).

Skibsbilleder, konstruktionstegninger o.lgn.

Farvandsdirektoratet (ved arkitekt *U. Marquard Petersen*): fotokopier af konstr.-tegninger til vagere (1805), Ejder-lodsgallioten (1820), fyrskibe (1836 og 1842) og vagerskonnert (1856); fhv. fyrbøder *Karl Henriksen* (†) gennem fru *Ellinor Petersen*, Gurre: farvelagt tegning sign A.L., Genova: S/S „Kronborg“; fot. efter tegning: bark „Claudia“ af Marstal; fru *Edith Lau-Sørensen*, Hellerup: to indrammede fotos af Grønland. Handels barkskibe „Ceres“ og „Thorvaldsen“; firmaet *K. F. Marstrands Eftf.*, Helsingør (ved *Helsingør byhistoriske Arkiv*): arr.-tegning af ukendt dampskib, 1800-tallets slutn.; bjergningsentreprenør *Otto Rasmussen*, Søby (Ærø): lustryk „Bergungsplan“, Kiel 1948; arkitekt *Mikael Sinding*, Helsingør: to farvelagte tegninger af H. Schøslær Pedersen 1943: dæks- interierer fra orlogsskibe; *I. Skjerbæk*, Kbh.: konstr.-tegninger og forskelligt mate- riale til en del skibe bygget på B&W, samt en liste over nybygninger (stammende fra direktør Georg Dithmers arkiv).

Arkivalier, manuskripter o.lgn.

Skibskonstruktør, N.A. *Otto Benzon*, Kbh.: Sea Terms, etc., with explanatory text (manus); prokurist *Birger Christiansen*, Brønshøj: tre regnskabs- og op- tægnelsesprotokoller, stammende fra kapt. Valentin Christiansen, Kbh. (1800- årene); aktuar fru *Eva Ganneskov*, Kbh.: skippercertifikat for Knud Larsen Winther 1852; direktør dr. techn. *Erik Kæmpe*, Fredensborg: breve m.v. 1892 fra Mads Chr. Holm, grundlæggeren af Helsingør Værft; fru *Edith Lau-Sørensen*, Hellerup: papirer m. tilkn. t. kapt. Niels Peter Sørensen: søfartsbog; skitsebog med landkender af grønlandske kyster 1895-1903; manus: Rejser 1883-1921; endv. manus af Robert Lau-Sørensen: Den kgl. Grønlandske Handels Skibe og Skibsførere gennem 150 Aar (1940-45); kapt. *Povl Linnet* og frue, Kbh.: speci- fikationsbog for bygning af M/S „Nordfarer“, Nakskov Skibsværft 1959; be- mandingsliste fra samme skib 1968-72; regnskabsbog for M/S „Tasmania“

1964ff.; firmaet *K. F. Marstrands Eftf.* (ved *Helsingør byhist. Arkiv*): Captain's Waste Book, Helsingør 1870–73; logbog for brig „Zampa“ af Kbh. 1881–83; positioner for D/S Nordens skibe 1906–09; dispache for S/S „Nordhvalen“ 1913; skibsdagbøger for S/S „Hulda Mærsk“ 1937; kapt. *K. Mullertz*, Auckland, New Zealand: Oplevelser på New Guinea 1930–35 (manus); *Robert Nielsen*, Blousterød: søfartsbog for hans far Anton Nielsen 1893; *André Petersen*, Kbh.: arkivalier vedr. styrmd. Hans Nielsen Jessen (f. 1872), Nordby (Fanø), bl.a. manuskripter om hans rejser i 1880–90'erne; bjergningsentreprenør *Otto Rasmussen*, Søby (Ærø): bilbrev. for 3-m. skonn. „Tuna“ 1920; hotelmanager *Jørgen Thonning*, Virgin Gorda, British Virgin Islands: manus af hans far Poul Thonning: Med „Ingolf“ til Vestindien 1912–13; kapt. *K. A. Thoresen*, Mårnesstranda, Norge: skibsdagbog for skonn. „Alma Marie“ af Gudhjem 1899–1900.

Diverse

Kgl. Grønlandske Handel: forstedagskuverter med grønlandske frimærker; fhv. matros *Jacob Kaae*, Valby: nihalet kat; kapt. *Poul Linnet*, Kbh.: bog med sejludgsprøver (Brook Tarpaulin Comp., New Orleans); kapt. *K. Mullertz*, Auckland, New Zealand: broncemedalje for fiskeriundersøgelseskibet „Dana“s togt verden rundt 1928–30; to kobberstukne kort: København 1784 og de danske øer og hertugdømmerne, 1700-årene; overmontør *Rich. Nielsen*, Kbh.: japansk sjal, hjembragt 1932.

Fotogaver

Fabrikant *C. C. Alnor*, Haslev; *Jens Bang*, Brussel, Belgien; arkitekt, M.A.A. *Niels Bech*, Kbh.; maskinchef *Poul Bell*, Korsør; ingeniør *Hans Brevald*, Kbh.; *Burmeister & Wains Skibsværft A/S*; slotsbetjent *Aage Danielsen*, Kronborg; *Dansk Folkemuseum* (ved museumsinspektør *Inge Mejer Antonsen*); *Frederikshavn Værft og Tørdok A/S*; skibskonstruktør *Finn Frydensberg*, Frederikshavn; aktuar fru *Eva Ganneskov*, Kbh.; *Gyldendals Forlag*; *Götaverken*, Göteborg; afd.-leder *John Hansen*, Ålsgårde; specialist *Preben Hansen*, Kbh.; civilingeniør *Poul Helsing*, Kbh.; *Helsingør Værft A/S*; maskinm. *Mads Clausen Holm*, Nordborg; *Henning Jensen*, Næstved; fru *Gurli Jørgensen*, Kbh.; fotograf *Holger Knudsen*, Helsingør; Dr. *Kurt Kusenberg*, Hamburg; *Lademanns Forlag*; kontorchef kapt. *Kaj Lund*, Kbh.; *Marinmuseum*, Karlskrona; Foreningen til skonnert „Martha“s restaurering (ved *Inger Føns*); *Knud Meister A/S*, Kbh.; kapt. *K. Mullertz*, Auckland, New Zealand; *Nakskov Skibsværft A/S*; *Odense Staatskibsværft A/S* (*Lindøværftet*); direktør *H. Lee Platt*, St. Croix, US Virgin Islands; bjergningsentreprenør *Otto Rasmussen*, Søby (Ærø); skibsbygmester *Jørgen Ring Andersen*, Svendborg; komm.-kaptajn *J. Teisen*, Marinens Bibliotek, Kbh.; *Willemoesgaardens Mindestuer*, Assens; direktør *J. Volkert Volquardsen*, Itzehoe, Tyskland; *Alborg historiske Museum*; *Aalborg Værft A/S*; *Aarhus Flydedok og Maskinkompagni A/S*.

Boggaver

Museumsdirektør *Arne Bang Andersen*, Stavanger Sjøfartsmuseum; *Austria-Plast A/S*, Hvidovre; sejmagermester *P. R. Borch*, Helsingør; ingeniør *Hans Brevald*, Kbh.; *Burmeister & Wains Skibsværft A/S*; museumsleder *F. Carstens* (†), Brake (Weser), Tyskland; konservator *Arne Emil Christensen jr.*, Oslo; *Max E. Clausen*, Portland, Oregon, USA; museumsassistent *Erik Dannesboe*, Kronborg; *Deutsches Schifffahrtsmuseum*, Bremerhaven; museumsdirektør dr. *Detlev Ellmers*, Bremerhaven; *Gilleleje Museum*; marchese *Giorgio Gozzi*, Rom; *Den kgl. Grønlandske Handel*; forlagsdirektør *Egon Heinemann*, Norderstedt, Tyskland; *Helsingør byhistoriske Arkiv*; *Helsingør Værft A/S*; forskningsstipendiat *Hans Chr. Johansen*, Odense; universitetslektor *P. C. Willemoes Jørgensen*, Århus; dyrlæge *Ivan Katić*, Kbh.; mag.art. *Johan Kloster*, Norsk Sjøfartsmuseum, Oslo; *J. G. Koch*, Neustadt (Holstein), Tyskland; dr. *A. W. Lang*, Juist, Tyskland; bibliotekar *Eva Lawaetz*, St. Croix, US Virgin Islands; dr. *Lewis Lloyd*, Gwynedd (Wales), Storbritannien; *Lloyd's Register*, Crawley (Sussex), England; bibliotekar *John L. Lochhead*, Newport News, Virginia, USA; dr. *Philip K. Lundeberg*, Washington, D.C., USA; direktør *Iver Lunn*, London; *Marstal Museum*; *K. F. Marstrands Eftf.*, Helsingør; fru *Anne Fox Maule*, Kbh.; *S. J. van der Molen*, Leeuwarden, Nederlandene; dr. rer.nat. *Irmgard Müller*, Düsseldorf, Tyskland; cand.mag. *Anders Monrad Møller*, Kbh.; arkitekt M.A.A. *Viggo Sten Møller*, Kbh.; *Den kgl. Mønt- og Medaillesamling*; *National Maritime Museum*, Greenwich, England; *Naval History Division*, Washington, D.C., USA; fhv. landsstyremand *Sámal Petersen*, Klaksvik, Færøerne; fil.dr. *Johan Pettersson*, Skärhamn, Sverige; *J. M. G. van der Poel*, Enkhuizen, Nederlandene; *Politikens Forlag*; professor, dr.med. *Hans Schadewaldt*, Düsseldorf, Tyskland; museumsdirektør *Gerd Schlechtriem*, Bremerhaven; Ministerialrat dr. *Heinr. Stettner*, Hannover-Buchholz, Tyskland; ingeniør *Max Suhr*, Bremen; *SöPring Foriining* (ved konrektor *Hans Lassen*), Keitum (Sylt), Tyskland; skibsreder *A. E. Sørensen* (†), Svendborg; skibsreder *Nils H. Thommesen*, Arendal, Norge; museumsforvalter *V. Topsøe-Jensen*, Holmen, Kbh.; *Tåsinge Skipperhjem og Folkemindsamling* (ved dyrlæge *P. Petersen*, Landet); fhv. antikvitetshdr. *Karl F. Wede*, Minden (Westfalen), Tyskland; højskoleforstander dr. *Manfred Wedemeyer*, Morsum (Sylt), Tyskland; bogtrykker *Volmer Vejøl*, Kalundborg; *Frank H. Winter*, Washington, D.C., USA; *D/S Ærø*, Ærøskøbing.

Desuden er et større antal bøger erhvervet ved bytteforbindelser med maritime museer, biblioteker, institutioner og historiske foreninger i Danmark og over hele kloden.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1974 TIL 31. MARTS 1975

Indtægter

Indtægt ved forevisning	144.264	
Statens tilskud	719.059	
Private bidrag ifølge specifikation	32.750	
Renter	11.773	
Fortjeneste ved salg af Søhistoriske Skrifter, kort, billedbog, postkort, platter m.v.	45.031	
Modtaget bidrag fra Venneselskabet til særudstilling	3.000	
Omkostningsdæmpende ydelse	17.280	
	973.157	Kr. 973.157

Udgifter

Administration og drift:

Lønninger, honorarer, pensionsudgifter m.m.	781.078	
Rengøring	70.548	
Opvarmning	1.500	
Kontorhold og diverse	54.742	
Kørsel og transport	1.413	
Assurance og ATP	14.055	923.336

Museets samlinger:

Nyerhvervelser og opstillinger m.v.	26.555	
---	--------	--

Afskrivninger:

Inventar	8.537	
--------------------	-------	--

Overskud overført til kapitalkonto	14.729	
--	--------	--

Kr. 973.157

Specifikation af private bidrag i 1974/75

A. H. Basse	1.000
Concord Line	500
Danmarks Rederiforening	5.000
Rederiaktieselskabet Dannebrog	500
A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab	2.000
Den Danske Landmandsbank A/S	2.500
A/S De Danske Sukkerfabrikker	200
Helsingør Kommune	4.500
J. C. Hempels Legatfond	1.000
Rhederi M. Jebsen A/S	500
A/S Københavns Handelsbank	2.500
Marineforeningen	200
Rederiet A. P. Møller	5.000
Privatbanken i København A/S	2.500
Det Store Nordiske Telegraf-Selskab A/S	200
A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise	150
A. E. Sørensens Rederi	500
Det Østasiatiske Kompagni A/S	2.000
Aarhus Oliefabriks Fond for almene Formaal	2.000
	<hr/>
	Kr. 32.750

De efter 1. april 1975 indgåede bidrag vil blive optaget i næste års regnskab.

STATUS PR. 1. APRIL 1975

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	2.677	
Landmandsbanken	218.852	221.529

<i>Udestående fordringer</i>		90.084
--	--	--------

<i>Beholdning af kataloger, farvepostkort, platter og bøger</i>		44.500
---	--	--------

Inventar:

Anskaffelsessum i 1974/75	8.537	
Afskrivning ifølge driftsregnskab	8.537	0

Samlingen:

Saldo pr. 1. april 1974	2.895.648	
Nyerhvervelser og opstillinger m.v. i 1974/75	26.555	
Modtagne genstande m.v. i 1974/75	119.995	3.042.198
		<u>Kr. 3.398.311</u>

Passiver

Diverse kreditorer:

Omkostninger	4.000	
Tilbageholdelse af dyrtidsportioner	8.529	
Merværdiafgift	591	13.120

<i>Modtagne tilskud til specialopgaver,</i> <i>hvortil udgifterne endnu ikke er afholdt</i>		12.000
--	--	--------

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1. april 1974	3.114.838	
Salg af møntsamling	97.074	
Nyerhvervelser og opstillinger m.v. i 1974/75	26.555	
Modtagne genstande m.v. i 1974/75	119.995	
Overskud ifølge driftsregnskab	14.729	3.373.191
		<u>Kr. 3.398.311</u>

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med museets bøger, som vi har revideret.

København, den 2. maj 1975

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BERETNING FOR

1974-75

DEN årlige generalforsamling torsdag 14. august 1975 blev særlig festlig. Selskabets bestyrelse og museets personale har altid lagt vægt på at dyrke kontakten med medlemmerne. Som det huskes, begyndte vi derfor for nogle år siden at invitere på en lille servering, når generalforsamlingen var overstået, med en drink og dertil hørende småkager. Det var øjensynlig en god idé, – medlemmerne hyggede sig med hinanden, og siden da er antallet af de fremmødte tredoblet. I år kunne vi desuden indbyde til filmsforevisning. Til vor store glæde sprængte deltagelsen alle rammer, idet der havde meldt sig over 200 medlemmer og gæster. Kongens Kammer på Kronborg, som ellers danner den stilfulde ramme om generalforsamlingen, kan kun rumme ca. 100 personer og var derfor alt for lille. Heldigvis gav garnisonskommandanten, oberstløjtnant C. H. Christensen, os venligst lov til at benytte Kampskolen på Kronborgs rummelige gymnastiksal til både generalforsamlingen, det hyggelige samvær og filmsforevisningen. Selskabet er meget taknemlig for dette praktiske bevis på godt naboskab inden for Kronborgs område.

Formanden, fhv. museumsdirektør Knud Klem, bød velkommen til de fremmødte. Overbibliotekar Erik Buch Vestergaard, Helsingør, valgtes til dirigent.

I sin beretning mindedes formanden selskabets mangeårige bestyrelsesmedlem, fhv. bankdirektør Ernst von Kauffmann, der var afgang ved døden sidste efterår. Hans sagkundskab på det økonomiske område havde gavnet selskabet meget.

Selskabets gaver til museet i 1974-75 havde foruden årbog 1974 bestået i et beløb på kr. 3000.- til anskaffelse af materiale og fremstilling af en lille trykt folder til sidste års udstilling af Ib Andersens tropetegninger, og en farvelagt tegning af B. H. Hansen, Altona, forestillende sluppen „Elisabeth“ af Løkken 1837. Billedet havde kostet kr. 12.500.-, det højeste beløb der er betalt for et af museets skibsportrætter, men dels er priserne på den slags museumsgenstande løbet løbsk de sidste år, dels ville museet meget gerne erhverve det sjældne billede af et fartøj, der

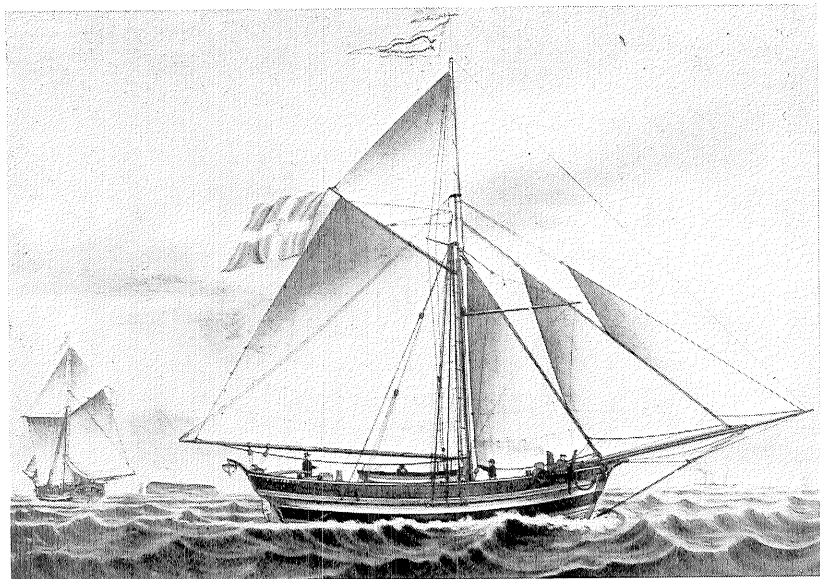
deltog i skudehandelen Jylland-Syd Norge. Der findes nemlig kun meget få muligheder for at illustrere denne vigtige lokale fragtfart (se omtalen i museets årsberetning 1974-75).

Som det vil huskes, vedtog sidste års generalforsamling på bestyrelsens forslag at forhøje kontingenterne i selskabet til kr. 35.- for årsmedlemmer, kr. 200.- for firmaer og institutioner og kr. 600.- for livsvarige medlemmer. Ingen bestyrelse er glad for at skulle foreslå sådanne forhøjelser, ikke mindst fordi den befrygter en nedgang i medlemstallet. Det kan dog med tilfredshed konstateres, at medlemstilgangen har været normal det sidste år. Desværre har der været en del restanter, som vi har måttet betragte som udmeldte, da de ikke har reageret på flere rykker-skrivelser. Pr. 1. august 1975 er det samlede medlemstal 1439, nemlig 1267 årsmedlemmer og 172 livsvarige.

I 1970 startede D/S Øresund i samarbejde med Handels- og Søfartsmuseet udsendelsen af en serie kompasplatter med motiver fra gamle danske kompasroser i museets eje. De smukke platter, der fremstilles på den Kgl. Porcelainsfabrik og alle er nummererede, er blevet en meget stor succes. Museet fik hvert år et begrænset antal til salg, og alle er forlængst udsolgt. Da D/S Øresund afsluttede serien med nr. 5 ved sit 75 års jubilæum sidste år, har Venneselskabet besluttet at videreføre udgivelsen af serien, som foreløbig er planlagt for de næste tre år. Takket være dette har vi nu mulighed for at tilbyde selskabets medlemmer at abonnere på de populære platter. Som det vil huskes, udsendte vi i foråret en meddelelse herom. Foreløbig er over 1200 stk. forudbestilt af oplaget, som er sat til 2000 stk. Prisen for 1975-platten beløber sig til kr. 150.- (inkl. moms og forpakning i styroporæske, men uden porto). De medlemmer, der endnu ikke har reageret, har stadig lejlighed til at tegne sig for den. Salget vil give selskabet en pæn fortjeneste, som vil komme museet til gode i form af gaver og tilskud til museale formål.

Til slut rettede formanden en tak til de annoncører og bidragydere, som har støttet udgivelsen af årbogen, samt til forfatterne og redaktionen. Han takkede ligeledes pressen, især den lokale, som altid havde omtalt museet og selskabet på velvillig måde, og også medlemmerne, som positivt tog del i museets ve og vel.

Efter at formandens beretning var taget til efterretning, forelagde kassereren, museumsdirektør Henning Henningsen, de reviderede regnskaber for selskabet og for fhv. skibsfører Barfoeds legat 1974-75 (trykt på de flg. sider). Regnskaberne godkendtes.

Slup „Elisabeth“ af Løkken 1837; farvelagt tegning af B. H. Hansen, Altona. Den tilhørte skudeskipper og -reder Thomas Chr. Hoffmann, Løkken, og gik i den såkaldte skudefart mellem Jyllands nordvestkyst og den norske sørlandskyst.

Gave til museet fra Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner.

Sloop "Elisabeth" of Løkken, 1837. This and many other small local vessels shuttled between the northwest coast of Jutland and the south coast of Norway, exchanging Danish agricultural products for Norwegian timber and ironware.

På valg til bestyrelsen var i henhold til lovene direktør Jens M. Barfoed, skibsreder Niels Hahn-Petersen og kommandørkaptajn J. Teisen, der alle genvalgtes. I stedet for afdøde direktør Ernst von Kauffmann indvalgtes på bestyrelsens forslag arkitekt, M.A.A. Mikael Sinding, Helsingør, som bestyrelsesmedlem. Som revisorer valgtes de statsautoriserede revisorer Bjarne N. Hansen og Eigil Bruhn.

Efter generalforsamlingen serverede arkivassistent Elisabeth Henningsen bistået af museets civile værnepligtige en i sommervarmen kærkommen drink til deltagerne, som hyggede sig en halv times tid i tvangfrit samvær, og så fulgte filmsforevisningen. Præsidenten for den danske afdeling af Kap Horn-Foreningen, orlogskaptajn J. Bay-Schmith, som tidligere på året havde overrakt den omspillede kopi af fabrikant Sv. Ahlstrands 16 mm film fra 4-mastet bark „l'Avenir“s rejse til Australien

1936-37, gav en personligt engageret, levende beretning om det barske liv ombord på de sidste store sejlskibe og kommenterede filmen. Trods de tidsbestemte tekniske ufuldkommenheder greb den gamle film tilskuerne ved sin dokumentariske ægthed og de mange skønne optagelser af alle slags detaljer. Selskabet takker orlogskaptajn Bay-Schmith for denne oplevelse.

Før generalforsamlingen havde et antal medlemmer benyttet lejligheden til et besøg på museet, hvor museumsinspektør Hanne Poulsen og museumsassistent Erik Dannesboe foreviste de af dem arrangerede særudstillinger „Maritime hobbies“ og „Dansk tankskibsfart 1890-1975“.

Det blev en lang og varm, men for medlemmerne forhåbentlig interessant eftermiddag. Bestyrelsen og museets personale glædede sig over på den måde at kunne knytte båndene mellem museet og dets venner endnu tættere.

Henning Henningsen

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1974 TIL 31. MARTS 1975

Indtægter

Kontingenter og bidrag:

Årsbetalende medlemmer	51.340	
Livsvarige medlemmer	600	51.940
Renter af bank, postgiro og obligationer		8.282
Gave fra fhv. Skibsfører Harald Læssøe Barfoed's legat		11.350
	Kr.	71.572

Udgifter

Gaver og tilskud til Handels- og Søfartsmuseet:

Årbog 1974:

Udgivelse af årbog	64.023	
Porto til udsendelse	3.627	
	67.650	
÷ salg af årbøger og særtryk	5.768	
annoncer og tilskud til årbog 1974	13.350	48.532
Gaver iøvrigt til Handels- og Søfartsmuseet		12.500 61.032

Diverse omkostninger:

Porto, fragt m.v.	902	
Kontorhold	6.768	
Revision og regnskabsassistance for 1973/74	3.100	
Diverse udgifter	251	11.021
Henlæggelse til reservefonden ifølge vedtægternes § 9		600
Underskud der overføres til kapitalkonto:		Kr. ÷ 1.081
	Kr.	71.572

STATUS PR. 1. APRIL 1975

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	300	
Den Danske Landmandsbank, Helsingør:		
Checkkonto 11130-6	8.643	
Bankbog 6-60047	8.537	
Postgiro	9.516	26.996

Debitorer:

Tilgodehavender vedr. årbog	1.306	
Mellemregning med fhv. Skibsfører Harald Læssøe Barfoed's Legat	8.350	9.656

Obligationer:

Kr. 10.000 7 % Østift. Kreditf. 18. s. 1998 à 66	6.600	
Kr. 42.000 7 % Østift. Kreditf. 16. s. 4. à 58¾	24.675	
Kr. 10.000 7 % Østift. Kreditf. 15. s. 4. à 61½	6.150	
Kr. 33.000 7 % Københ. Kreditf. 15. s. 1. a. à 60	19.800	57.225
	<u>Kr.</u>	<u>93.877</u>

Passiver

<i>Diverse kreditorer</i>		384
<i>Vedtagne, endnu ikke ydede gaver:</i>		
Saldo pr. 1. april 1974	13.000	
÷ gave, ydet i 1974/75	3.000	10.000
<i>Reservefond:</i>		
Saldo pr. 1. april 1974	47.048	
+ henlagt ifølge driftsregnskab	600	47.648
<i>Kapitalkonto:</i>		
Saldo pr. 1. april 1974	21.401	
+ kursregulering af obligationer	15.525	
	<u>36.926</u>	
÷ underskud ifølge driftsregnskab	1.081	35.845
	<u>Kr.</u>	<u>93.877</u>

JENS M. BARFOED
J. TEISEN

NIELS HAHN-PETERSEN
OVE THELIN

KNUD KLEM
HENNING HENNINGSEN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med selskabets bøger, som vi har revideret. Obligationsbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bank- og postgiroindestående er afstemt.

København, den 28. maj 1975

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

FHV. SKIBSFØRER
HARALD LÆSSØE BARFOEDS LEGAT

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN 1. APRIL 1974
TIL 31. MARTS 1975

Indtægter

Renter og udbytter:

Bankindestående	490	
Obligationer	10.165	10.655

Udgifter

Gave til Handels- og Søfartsmuseet overført gennem Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner	11.350	
Depotgebyrer	272	11.622
<i>Underskud, der overføres til gevinst- og tabskonto . . . . .</i>	<i>Kr.</i>	<i>967</i>

STATUS PR. 1. APRIL 1975

Aktiver

Likvide midler:

Den Danske Landmandsbank, Helsingør, bankbog 14.113

Værdipapirer:

Obligationer til kursværdi pr. 1. marts 1967

resp. købspriser:

Kr. 9.000 5 % Østift. Kreditf. 16. 2.	5.310	
Kr. 29.700 5 % Østift. Kreditf. 16. 3.	17.448	
Kr. 8.000 5 % Jydsk Hypotekf. 8.	7.280	
Kr. 1.000 5 % Jydsk Hypotekf. 9.	650	
Kr. 1.000 5 % Jydsk Hypotekf. 11.	597	
Kr. 5.000 5 % Grundej. Hypotekf. 8.	3.038	
Kr. 1.000 5 % Grundej. Hypotekf. 7.	620	
Kr. 14.000 4½ % Husm. Hypotekf. 3.	8.540	
Kr. 2.000 5 % Danske Statslån S. 2007	1.300	
Kr. 60.000 7 % Østift. Kreditf. 19. 1.	35.275	
Kr. 25.000 10 % Kreditf. Danmark alm. 43. 2004	20.188	100.246
(kursværdi pr. 1. april 1975 kr. 89.571).		<u>Kr. 114.359</u>

Passiver

Diverse kreditorer:

Mellemregning med Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner 8.350

Kapitalkonto:

Legat ifølge testamente 100.000

Gevinst- og tabskonto:

Saldo pr. 1. april 1974	6.976	
÷ underskud ifølge driftsregnskab	967	6.009
		<u>Kr. 114.359</u>

JENS M. BARFOED
J. TEISEN

NIELS HAHN-PETERSEN
OVE THELIN

KNUD KLEM
HENNING HENNINGSEN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med legatets bøger, som vi har revideret. Værdipapirbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bankindestående er afstemt.

København, den 28. maj 1975

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

SELSKABET
HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER
(Stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer –

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. – Indmeldelse modtages på museet (tlf. (03) 21 06 85). – Selskabets girokonto 5 90 00.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg slot.

Gratis adgang til Orlogsmuseet i Nikolaj kirke, Kbh.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant illustreret årbog, hvis værdi overstiger minimumskontingentet.

Medlemmerne kan til nedsat pris købe de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

1943–67 pr. stk. kr. 10.00 (bogladepris kr. 20.00),

1968–73 pr. stk. kr. 20.00 (bogladepris kr. 35.00),

1974–75 pr. stk. kr. 25.00 (bogladepris kr. 50.00).

(Årbog 1942, 57, 58, 60, 61, 63–66 er udsolgt).

Bibliotekspris: årbog 1943–73 pr. stk. kr. 15.00, 1974–75 kr. 35.00.

Alle priser inkl. moms, ekskl. porto.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør.

Minimumskontingenter:

Årmedlemmer kr. 35.00 årligt for personer, kr. 200.00 for institutioner eller firmaer.

Personer kan blive livsvarige medlemmer for et minimumsbeløb af kr. 600.00 én gang for alle.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BESTYRELSE

Museumsdirektør, cand. mag. KNUD KLEM, formand.
Direktør, civiling. JENS M. BARFOED, R.
Direktør, skibsreder NIELS HAHN-PETERSEN.
Arkitekt, M.A.A. MIKAEL SINDING.
Kommandørkaptajn J. TEISEN, R¹.
Borgmester OVE THELIN.
Museumsdirektør, dr. phil. HENNING HENNINGSEN, kasserer og sekretær.

NYTILKOMNE MEDLEMMER

(fra 1. september 1974 til 31. august 1975)

LIVSVARIGE MEDLEMMER

Jensen, Peer, skibsmægler, Frederikssund.
Jørgensen, C., lodsformand, Nyborg.
Jørgensen, Carl G., Glostrup.

ÅRSMEDLEMMER

A. H. Basse & Co., Holte.
Alfred, Allan, ingenjör, Helsingborg, Sverige.
Andersen, Ole, København.
Andersson, B. A., skriftställare, Angered, Sverige.
Bager, Eli, Rødovre.
Bondesen, Erik, civilingeniör, Ålgårde.
Brøgger, Kaj, forsorgssekretær, Helsingør.
Bülöw, Gert von, violoncellist, Lyngby.
Børgesen, P., driftsingeniör, Snekkersten.
Christensen, Knud, Virum.
Christiansen, Erik, inspektör, Snekkersten.
Dahl, Jákup, skibsingeniör, Tórshavn.
Eriksen, J. Mandfelt, Brønshøj.
Fenger, Ian I., underdirektör, Allerød.
Forsberg, Håkan, Skansör, Sverige.
Fønstrup, Mogens, styrmand, Svendborg.
Gjedsted, S., Horslunde.
Gjestland, Gudleif, overingeniör, Heröya, Norge.
Gozzi, Giorgio, marchese, Roma.
Grunddahl, Bjarne, lærer, Vordingborg.

Hansen, Knud B., styrmand, Kalvehave.
Hansen, Palle, Søborg.
Hansen, Tage, Stensved.
Hansen, Tommy, København.
Harland, John H., dr., Kelowna, Canada.
Hjerrild, Hans Aage, klejnsmed, Gentofte.
Jakobsen, Gunnar, toldassistent, København.
Jensen, Leif, Mern.
Jepsen, Arthur Holm, Holte.
Jørgensen, Flemming, overassistent, Glostrup.
Jørgensen, Milton Rye, Solrød Strand.
Jørgensen, Steen, Helsingør.
Ketelsen, Hans, Helsingør.
Kløve, P., Vig.
Krenk, Jette, Snekkersten.
Kristiansen, Dan, Århus.
Larsen, Bent Vindahl, Helsingør.
Larsen, Poul, Helsingør.
Larsen, Torben, Helsingør.
Lassen, J. G., maskininspektør, Dragør.
Lauersen, Orla Ficher, Horsens.
Lundh, Flemming, København.
Nielsen, Alfred, Allinge.
Nielsen, Bruno, Valby.
Nielsen, Børge, Helsingør.
Nielsen, Jørgen, København.
Nielsen, Kurt Skov, Køge.
Nilsson, Anders, Malmø.
Nygaard, P. E., København.
Nørgård, Leif, Dunker.
Martinussen, Ib, Hjallese.
Moeller, Willum, Schaffhausen, Schweiz.
Münch, Verner, tegner, Helsingør.
Omø, Dennis, Charlottenlund.
Overgaard, Jens Fr., arkitekt M.A.A., Helsingør.
Pajhede-Nielsen, Peter, Klampenborg.
Petersen, C. Günther, advokat, Valby.
Petersen, Jørgen, Herlev.
Petersen, Jørn, teknisk assistent, Ribe.
Porner, J., Glostrup.
Rasmussen, Bo, Nørresundby.
Reiler, Jens, Farum.
Sage, Donald F., graphic tegner, Helsingør.
Stubsgård, Ole, dr., Fjerritslev.
Sundstrøm, Robert, København.

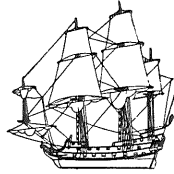

Svenningsen, Mogens, Hanstholm.
Svensson, Erna, Charlottenlund.
Thorsøe, Holger, St. Thomas, U.S. Virgin Islands.
Tomra, Knud Erik, maler, Ålborg.
Ulfstedt, Henrik, landskabsarkitekt M.A.A., Lyngby.
Verwohlt, Ernst, amtsdirektør, Roskilde.
Werff, Roelof v. d., træskibsbygger, Ærøskøbing.
Winning, P., Vanløse.
Winther, Ole, tegner, Helsingør.

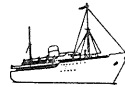
TAKKET VÆRE den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at få dækket en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der ved tegning af annoncer eller ved gaveydelse har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Anker-Modeller
Billing Boats
BP Olie-Kompagniet A/S
A/S Burmeister & Wain
Carlsberg Bryggerierne
Danmarks Nationalbank
Dansk Esso A/S
Det danske Staalvalseværk A/S
Helsingør Værft A/S
A/S Københavns Handelsbank
Det kongelige octroierede almindelige Brandassurance-Compagni
Københavns Havnevæsen
LB-Færgerne AB
Lemvig-Müller & Munck A/S
Løvens Kemiske Fabrik A/S
K. F. Marstrands Eftf. A/S
Nordiske Kabel- og Traadfabriker A/S
Pensionsforsikringsanstalten A/S
Privatbanken i København A/S
J. Ring-Andersens Træskibsværft
A/S Thomas Ths. Sabroe & Co.
Toms Chokolade-Fabriker
A/S Tuborg Bryggerier
Iver C. Weilbach & Co. A/S
C. Wiibroes Bryggeri A/S
Aalborg Værft A/S
Aarhus Oliefabrik A/S

ANKER

MODELLER

F. OVERGAARD
Jernbane Allé 27

BOGHANDEL
2720 Vanløse

Tlf. (01) 74 22 10

**Landets ældste og eneste specialforlag
for skibsmodeltegninger**

Alle vore tegninger er historisk korrekte, idet de for en stor dels
vedkommende er tegnet efter originaler på Rigsarkivet,
Handels- og Søfartsmuseet og Orlogsmuseet
samt rederier og skibsværfter

Vi råder over et arkiv på ca. 4000 skibstegninger

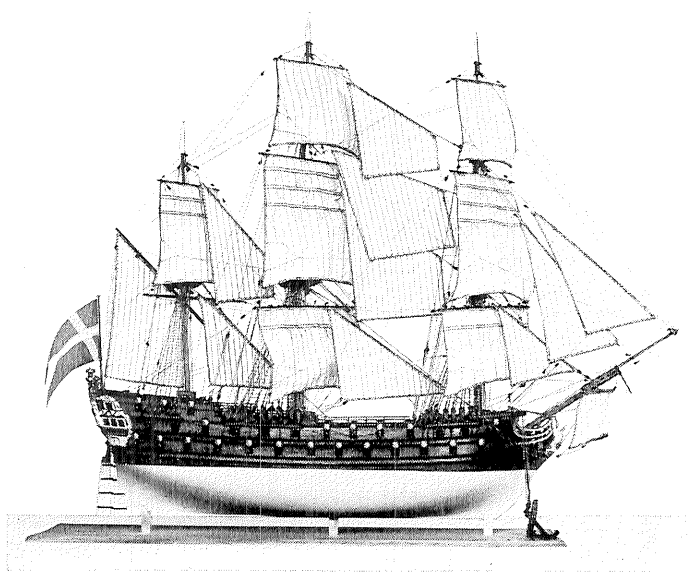
Katalog fremsendes mod kr. 2,50 i frimærker

billing boats modelbyggesæt
har gjort danske historiske skibe
kendt over hele verden.

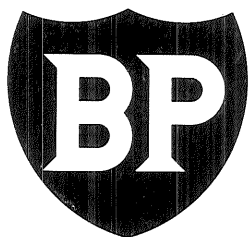
billing boats fremstiller bl.a.
modelbyggesæt af Norske Løve,
Jylland, Vikingskibet, Hjejlen.

billing boats

Gejsing, 6640 Lunderskov, Danmark

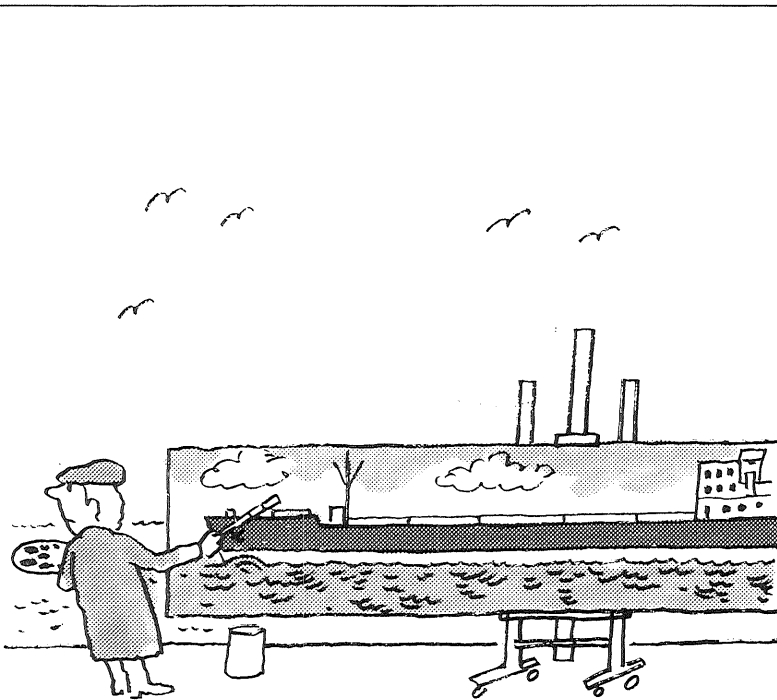
B&W
MOTOR

i tanken

**...og så var der marinemaleren,
som ikke troede på,
at oliemalerier krævede energi...**

indtil han skulle male hele Esso's flåde -
Danmarks sjette største - omfattende 6
oceangående tankskibe under dansk flag
samt 2 mindre skibe i indenrigsfart.

Esso er mer' end De tror.

HELSINGØR VÆRFT ^{A/s}

ELSINORE SHIPBUILDING AND ENGINEERING CO. LTD.

KGL. BRAND

HØJBRO PLADS 10, 1248 KØBENHAVN K. TLF. (01) 14 15 16

KØBENHAVNS HAVN

– den moderne storhavn med de mange fordele

- basishavn
- direkte regelmæssige linier til alle vigtige havne
- container terminaler
- roll-on/roll-off anlæg
- lave takster
- frihavn

KØBENHAVNS HAVNEVÆSEN
Nordre Toldbod 7 1259 København K

TELEGRAM ADR.:
MARSTRANDS

TELEFON NR.
(03) * 21 00 01

PROVIANT-SPEDITION-KLARERING

Strandgade 69-71-73 (over for toldboden)

Postbox nr. 1

HELSINGØR

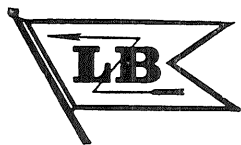

LLOYD'S AGENCY

K. F. MARSTRANDS EFTF. A/S

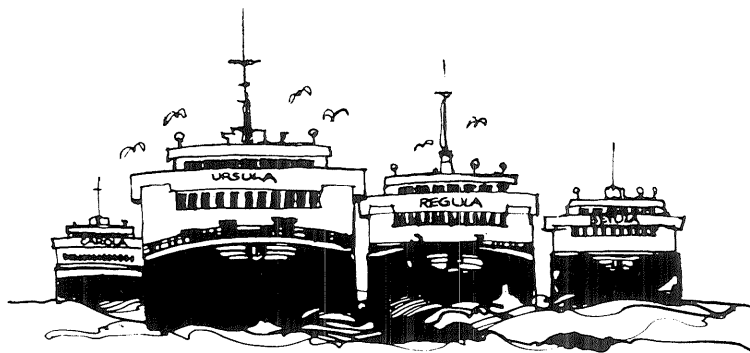
er det sidste af de mange skibsklareringsfirmaer, som prægede Helsingør
i sundtoldstiden

TAG

- ruten fra Kronborg -

den naturlige bilvej over SUNDET

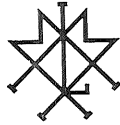

- specialbyggede passager- og bilfærger!

HELSINGØR - HELSINGBORG

LB - FÆRGERNE

Helsingør: (03) 21 25 58 - Telex 41121

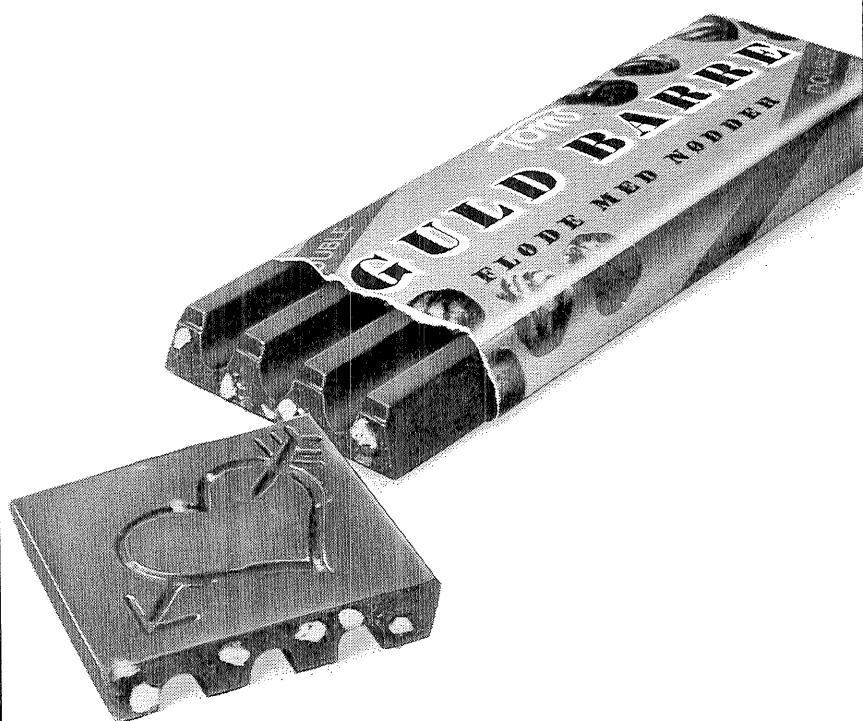

LEMVIGH-MÜLLER
& MUNCK A/S · STÅL + LECA

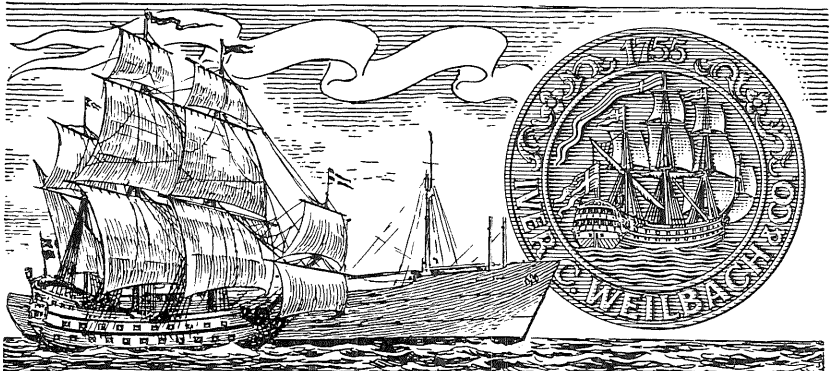

PRIVAT
banken
Prøvs!

TOMS GULD BARRE - DANMARKS MEST SOLGTE CHOKOLADE - SIN VÆGT VÆRD!

VIKING
KOMPASSER
NAUTISKE INSTRUMENTER
SØKORT
SKIBSURE OG BAROMETRE

Tver C. Weilbach & Co. 1/5

SØLVER & SVARRØR

Amaliegade 30 . 1256 København K . Telf. (01) 13 59 27

TELEGRAM: COMPASWEILBACH

AALBORG VÆRFT A/S

Man sætter pris på Deres selskab...

fordi er landets største private pensions- og livsforsikringsselskab

fordi ledes af danske erhvervs- og funktionærorganisationer

fordi har de forsikrede som medlemmer af repræsentantskab og bestyrelse

fordi 's udbytte er begrænset til 5 % p. a. af en indbetalt aktiekapital på kun 1 mill. kr.

fordi har meget lave administrationsomkostninger

fordi fordeler bonus hvert år

*langt navn
- ja, men det siger
noget om hvad vi
er specialister i...*

Pensionsforsikringsanstalten

aktieselskab

Hammerensgade 6, 1267 København K. Telefon (01) 14 20 10

